



A Kúria
v é g z é s e

- Az ügy száma:** Kvk.II.37.890/2016/3.
- A tanács tagjai:** Dr. Tóth Kincső a tanács elnöke,
Dr. Rothermel Erika előadó bíró,
Dr. Kalas Tibor bíró
- A kérelmező:** (név)
(cím)
- A kérelmezett:** Nemzeti Választási Bizottság
(1054 Budapest, Alkotmány u. 3.)
- Az ügy tárgya:** népszavazási ügyben hozott határozat bírósági felülvizsgálata
- A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:** kérelmező
- A felülvizsgálni kért határozat:** Nemzeti Választási Bizottság
81/2016. sz. határozata

Rendelkező rész

A Kúria

- a Nemzeti Választási Bizottság 81/2016. számú határozatát helybenhagyja;
- kötelezi a kérelmezőt, hogy – külön felhívásra – fizessen meg az államnak 10.000 (azaz tízezer) forint eljárási illetéket.

A végzés ellen jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A kérelmező 2016. szeptember 15-én kifogást nyújtott be a Vas Megye 01. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: OEVB) a Kormány „Ne kockáztassuk Magyarország jövőjét” kezdetű, a megyei napilapban megjelent hirdetései miatt. A kérelmező álláspontja szerint az OEVB hatáskörét az alapozta meg, hogy a kampánytevékenység közvetlen hatást gyakorol a Vas Megye 01. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi választópolgárokra.

Kvk.II.37.890/2016/3.

- [2] Állította, hogy a kifogásolt kampánytevékenység és a kampányeszköz használata sérti a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 2.§ (1) bekezdés c) és e) pontjaiban foglalt, az esélyegyenlőség a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvét.
- [3] Állításainak alátámasztásaként – a kampánytevékenységre fordítható összegek tekintetében – állította, hogy a kifogásolt hirdetés megjelentetése alkalmanként hétfő-csütörtöki lapszámokban 633.412 forint/nap, a pénteki és szombati lapszámokban 760.095 forint/nap. Így összesen a hivatkozott hirdetések költsége 2.533.648 forint. Ehhez képest az MSZP szombathelyi szervezetének havi működési kiadása 304.261 forint, melynek a kigazdálkodása igen nagy nehézséget jelent, akár egy hirdetés megjelentetése. Álláspontja szerint a Kormány tevékenysége sérti az esélyegyenlőség alapelvét és a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvét, mert a Kormány csak a saját maga számára teremt forrást, az ellenfelek számára nem.
- [4] A fentiek alapján kérte, hogy a választási bizottság a kifogásnak adjon helyt, állapítsa meg a jogszabálysértés tényét és a Kormányt tiltsa el a jogszabálysértő kampánytevékenység folytatásától az országgyűlési egyéni választókerületben.
- [5] Az OEVB elnöke 2016. szeptember 16-án kelt 2/2016.(IX.16) Vas 01. OEVB számú határozatában a kifogást elutasította. Megállapította – összhangban a Nemzeti Választási Bizottság (a továbbiakban: NVB) hasonló tárgyú határozataiban kifejtette állásponttal –, hogy a Kormánynak az Alaptörvény 8. cikk (1) bekezdéséből levezethető alkotmányos joga, hogy az általa kezdeményezett népszavazási kampány szereplőjeként kampánytevékenységet folytasson, amelyhez felhasználhatja a rendelkezésére álló erőforrásokat. Az OEVB kifejtette, hogy nem rendelkezik jogszabály a népszavazás költségeiről, továbbá téves az a felvetés, miszerint a Kormány kötelezettsége lett volna a választási ellenfelek számára erőforrás biztosítása. Hangsúlyozta, hogy miután az Országgyűlés a népszavazási kampányban a résztvevők számára forrást nem biztosított, az OEVB a résztvevők anyagi erőforrásait nem is vizsgálhatja. Megállapította, hogy a kampánytevékenység nem sérti a Ve. 2.§ (1) bekezdés c) pontjába foglalt esélyegyenlőség alapelvét és az e) pontba foglalt jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvét, ezért a kifogást a Ve. 220.§-a értelmében elutasította.
- [6] A kérelmező 2016. szeptember 19-én 12 óra 15 perckor fellebbezést nyújtott be az OEVB 2/2016.(IX.16.) Vas 01. OEVB számú határozatával szemben, melyben kérte, hogy a Nemzeti Választási Bizottság (a továbbiakban: NVB) az OEVB határozatát változtassa meg és a kifogásnak adjon helyt. A tényállás kiegészítéseként megjelölte a megyei napilap 2016. szeptember 17-i és 19-i számát, mellyel együtt a kifogásban és a fellebbezésben megjelölt lapszámokban megjelent hirdetések költsége összesen 3.927.155 forint. Mindezek alapján a kérelmező szerint a Kormány a kampány 13 napja alatt 4 millió forintot költött egyetlen kampányeszközre a Vas megyei 01. számú országgyűlési egyéni választókerületben. Álláspontja szerint a Kormány a népszavazási eljárásban nem a végrehajtó hatalom letéteményeseként jár el, nem a közigazgatás legfőbb szerveként, nem az államigazgatás feladatait látja el. Hivatkozott a Kúria Knk.I.37.723/2016/3. számú végzésére, melyben a Kúria kimondta, hogy a Kormány jogosult kampánytevékenységet folytatni. A kérelmező kifejtette, hogy az Alaptörvény 8. cikk (1) bekezdésében meghatározott személyi kör alapján a Kormánynak nincs többlet jogosultsága, hogy a rendelkezésére álló forrásokat és eszközöket használja kampánytevékenysége során.
- [7] Az NVB 2016. szeptember 23. napján kelt 81/2016. számú határozatában az OEVB 2/2016. (IX.16.) Vas 01. OEVB számú határozatát helybenhagyta. Hangsúlyozta a Kormány közjogi feladatának és funkciójának részletes ismertetését követően, hogy a Kormány – mint a népszavazási kezdeményezés szervezője – szerepét a népszavazási kampányban a többi résztvevő szereplővel összefüggésben kell vizsgálni, mivel a Kormány az Alaptörvény 8. cikk

Kvk.II.37.890/2016/3.

(1) bekezdésében deklarált és a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 5.§-a értelmében jogosult országos népszavazás kezdeményezésére. A Kormány a népszavazási eljárásban szervezői státuszt tölt be [NVB 14/2016. számú határozata, Kúria Knk.IV.37.222/2016/9. számú végzése], s mint ilyen a népszavazási kampány egyik legfontosabb szereplője, nem pusztán szemlélő vagy semleges résztvevő, hanem meghatározott szereplő [NVB 53/2016. számú határozata – a Kúria Knk.I.37.723/2016/3. számú végzése]. Mindebből levezette, hogy a Kormány alkotmányos jogával élve megszólítja a választópolgárokat, az alkotmányos jogkörnek a részeként fejt ki véleményét, megilleti a véleménynyilvánítás, a kifejezés szabadsága, jogosult a választópolgárok akaratának befolyásolására, vagy annak megkísérlésére irányuló tevékenységet, azaz kampánytevékenységet folytatni.

- [8] Az NVB megállapította, hogy a Ve. 2.§ (1) bekezdés c) pontjában deklarált esélyegyenlőség választási eljárási alapelvéből olyan következtetést nem lehet levonni, hogy a Kormány kiemelt státusza miatt számára tiltott volna a rendelkezésére álló eszközök és források felhasználása a népszavazási kampány során. Az NVB szerint az ezzel ellentétes álláspont kiüresítené a Kormánynak az Alaptörvény 8. cikk (1) bekezdéséből levezethető, a népszavazás kezdeményezéséhez való alkotmányos jogát.
- [9] Az NVB szerint az Alaptörvény IX. cikk (3) bekezdésében foglalt rendelkezésben a jogalkotó kizárólag a politikai reklámok vonatkozásában kívánt alaptörvényi szinten esélyegyenlőségi szabályokat biztosítani a kampányidőszakban, mely az Alaptörvény, valamint a választásra és népszavazásra irányadó jogszabályok kifejezett rendelkezése nélkül, önkényesen sem a politikai hirdetésekre, sem további kampányeszközre nem terjeszthető ki.
- [10] Az NVB hangsúlyozta, hogy nem fogadható el az országgyűlési képviselők választása kampányköltségeinek átláthatóvá tételéről szóló 2013. évi LXXXVII. törvény (a továbbiakban: Kftv.) kampányköltségekkel kapcsolatos szabályainak kérelmező által megfogalmazott kiterjesztő értelmezése, mert sem a Kftv., sem az Nsztv., sem a Ve. rendelkezéseiből az nem vezethető le, vagyis az ilyen irányú jogi következtetés a jogszabály téves értelmezéséhez vezetne. Rögzítette továbbá, hogy a hatályos jogszabályi rendelkezések a népszavazási kampányköltségek vonatkozásában nem állítanak fel korlátokat egyik kampányban résztvevő számára sem, így a kérelmező által az esélyegyenlőségre vagy a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás sérelmére alapított alapvető sérelem nem állapítható meg.
- [11] Mindezek alapján a Nemzeti Választási Bizottság megállapította, hogy a Kormány kampánytevékenysége nem sérti a Ve. 2.§ (1) bekezdés c) pontjában foglalt esélyegyenlőség alapelvét, valamint az e) pontban foglalt jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvét.

A bírósági felülvizsgálat iránti kérelem

- [12] A kérelmező bírósági felülvizsgálat iránti kérelmében az NVB határozata megváltoztatását és a kifogásában foglaltak elfogadását kérte. Állította, hogy a támadott döntés sérti az Alaptörvény 8. cikk (1) bekezdését, IX. cikk (3) bekezdését, az Nsztv. 5.§-át, a Ve. 2.§ (1) bekezdés c) és e) pontjait, a Ve. Általános rész VIII. Fejezetét.
- [13] Érdekeltsége alátámasztásaként a Kúria Knk.I.37.723/2016/3. számú végzésében foglaltakra utalt.
- [14] Az NVB által elbírált tényállást – a Ve. 225.§-a alapján – azzal egészítette ki, hogy a népszavazási kampányra országosan elköltött közpénz 2016. augusztus eleje és 2016. szeptember közepe között meghaladja a 2 milliárd forintot. Ennek alátámasztására hivatkozott a Népszabadság 2016. szeptember 7-én megjelent cikkére, továbbá a Népszabadság

Kvk.II.37.890/2016/3.

szeptember 6-án megjelent cikkére, mely szerint a FIDESZ 100 millió forintot költött a kampányra, ami annyi, mint az összes többi párt költsége, de csak töredéke a Kormány által kiadott összegnek. E körben idézte a Magyar Nemzet 2016. szeptember 17-i cikkét, valamint Harangozó Tamás országgyűlési képviselő által a rendelkezésére bocsátott adatokat. A fentiekre utalva kifejtette, hogy a Kormány egyenes szándéka, hogy senki ne ismerhesse meg a Kormány által a kampány költségeire vonatkozó adatokat annak érdekében, hogy a kifogásolt alapvető sérelmek miatt indult választási eljárásokban senkinek se álljanak rendelkezésére egzakt adatok. Sérelmezte, hogy a Vas 01. OEVK-ban a Kormány 37,74 millió forintot költött el, míg az MSZP-nek rendelkezésére álló pénzüsszege nincs.

- [15] Álláspontja szerint a határozatnak a Kormány közjogi funkciójára, feladatára vonatkozó része jogi relevanciával nem bír, mivel a kifogásolt tevékenység a kampány- és nem a közjogi tevékenység része. Sérelmezte, hogy a Kormány annak ellenére biztosított forrást a kampánytevékenységére, hogy arra az Országgyűlés forrást senkinek sem állapított meg, és a korábbi népszavazások során sem állt ilyen rendelkezésre, a Kormány országgyűlési felhatalmazás nélkül, korlátlanul és önkorlátozás nélkül használja fel az erőforrásait. Kérelmező álláspontja szerint az Alaptörvény 8. cikk (1) bekezdése szerinti népszavazási kezdeményezők között nem tehető különbség, a Kormánynak nincs többletjogosultsága.
- [16] Véleménye szerint nem rendeltetésszerűen és nem jóhiszeműen jár el a Kormány, amikor a tárgybeli kampánykiadvánnyal kifejtett offenzív véleményét az ellenzéknek – anyagi erőforrás hiányában – még csak elméleti lehetősége sincs ellensúlyozni, a defenzív véleményét nem tudja a választópolgárhoz ugyanilyen vagy hasonló intenzitással eljuttatni. A Kúria Knk.I.37.723/2016/3. számú döntését idézve rámutatott, hogy nem lehet különbséget tenni az egyes szervezők között, minden szervező azonos jogokkal és kötelezettséggel rendelkezik, a Kormány nem élhet vissza azzal, hogy korlátlan eszközökkel és erőforrással rendelkezik.
- [17] Az Alkotmánybíróság 3149/2016.(VII.22.) számú végzése és a Kúria Kvk.IV.37.468/2009/2. számú döntése alapján hangsúlyozta, hogy a Kormány kampánytevékenysége nem áll alapjogi védelem alatt, arra csak a jogszabályi keretek között kerülhet sor, a tételes szabály hiánya nem eredményezheti azt, hogy nem vonatkozik semmiféle szabály e tevékenységre, mert az Nsztv. 1.§ (1) bekezdése alapján a népszavazási eljárásokra a Ve. rendelkezéseit kell mögöttes szabályként alkalmazni, s ennek keretében kell a népszavazási eljárásban résztvevő személyek és szervezetek egyenlőségét biztosítani. Utalt az Alaptörvény 28. cikk (3) bekezdésében foglaltakra, melyet valamennyi jogalkalmazó köteles követni.
- [18] Az Alkotmánybíróság 24/2014.(VII.22.) számú határozatában vázolt állami intézményvédelmi feladatra utalva hangsúlyozta, hogy a jelöltek és jelölőszervezetek esélyegyenlősége a kampány folyamán kiemelt alkotmányos jelentőséggel bír. Az Alaptörvény IX. cikk (3) bekezdését az esélyegyenlőség követelményének biztosítékeként hivatkozta meg. A Kúria Knk.I.37.723/2016/3. számú végzése alapján kiemelt jelentőséget tulajdonított az ellentétes vélemény egyenlő mértékű kifejezésének, bemutatásának, mely biztosítéka a választópolgárok kellő tájékoztatásának és a megalapozott döntéshozatalnak.
- [19] Mindezekből levonta azt a következtetést, hogy a Ve. 2.§ (1) bekezdés c) pontját a választási kampány során az Alaptörvény 28. cikkére és a törvényi rendelkezés céljára is figyelemmel kell értelmezni, és a kampányköltségekre vonatkozó tételes szabály hiányában is biztosítani kell a népszavazásban résztvevő személyek és szervezetek egyenlő esélyeit, mivel ezzel biztosítható az, hogy a választópolgárok megismerhessék az ellentétes álláspontokat. Véleménye szerint, ha a jogalkalmazó – tételes jogszabályi rendelkezés hiányában – nem állít fel az alapelvekre visszavezetve korlátozást, akkor kiüresedik az esélyegyenlőség alapelve. Hangsúlyozta, hogy a népszavazásra vonatkozó tételes jog hiányában az országgyűlési képviselők választására vonatkozó szabályok analóg alkalmazása indokolt, tekintettel az azonos jogalkotói célra.

Kvk.II.37.890/2016/3.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [20] A kérelmező bírósági felülvizsgálat iránti kérelme nem megalapozott.
- [21] A felülvizsgálati kérelem alapján a Kúriának abban a jogkérdésben kellett állást foglalnia, hogy a Kormány kampánykiadványa terjesztésével (adott kampánytevékenysége folytán) és annak költségei révén megsértette-e az Alaptörvény IX. cikk (3) bekezdését, a 8. cikk (1) bekezdését, az Nsztv. 5.§-át, a Ve. 2.§ (1) bekezdés c) és e) pontjait. A Kúria jelen tanácsa a hasonló kérdésben hozott Kvk.IV.37.848/2016/3. számú végzésben foglaltakat iránymutatónak tekinti, az abban foglaltakkal maradéktalanul egyet ért.
- [22] A jelen ügyben is elengedhetetlen – az Nsztv. 1.§ (1) bekezdésében foglalt felhatalmazás miatt és a Ve. megfelelő alkalmazása érdekében – vizsgálni a Kormány országgyűlési képviselők választásában és a népszavazási eljárásban betöltött szerepét.
- [23] A Ve. hatálya alá tartozó választási eljárásokban a Kormány szerepéről a Kúria Kvk.II.37.478/2014. számú határozatában egyértelművé tette, hogy „[a] Kormány, valamint a hatáskörükben eljáró központi államigazgatási szervek és a települési önkormányzatok a Ve. 1. és 2.§-aira tekintettel nem alanyai a választási eljárásnak, ugyanakkor tevékenységük a kampányidőszakban kétség kívül érinti a választásokkal kapcsolatos egyes közjogi viszonyokat”. Ebből eredően a Kormánynak a választási eljárásban semleges pozíciót kell elfoglalnia, azonban a választási eljárás során is feladat- és hatáskörébe tartozik a tájékoztatás, az információk szolgáltatása.
- [24] Ehhez képest a népszavazási eljárásban – épp az Alaptörvény 8. cikk (1) bekezdése és az Nsztv. 5.§-a alapján – a Kormány aktív szereplő. E körben állapította meg a Kúria a Knk.I.37.723/2016/3. számú határozatában, hogy a Kormány a népszavazás szervezőjeként, a Ve. alapján jogosult a választói akarat befolyásolására, „politikai véleménye” kifejtésére, azaz lehetősége van a vélemények versengésébe bekapcsolódni, abban részt venni {Indokolás [33]}.
- [25] Ebből következően tehát a Kormány helyzete nem összevethető az országgyűlési választásokban és azon népszavazási eljárásban, amelyet maga kezdeményezett: az első esetben kifejezetten passzív, az utóbbiban aktív szereplő.
- [26] A fentiekben hivatkozott kúriai határozatban foglalt megállapítások a Kormány Alaptörvény 8. cikk (1) bekezdése szerinti alkotmányos felhatalmazása körében értékelendők. A Kormány a népszavazási eljárásban nem másokkal – személyekkel, szervezetekkel – szemben érvényesítheti jogait, hanem az Alaptörvényben meghatározott hatáskörét és az abból fakadó részjogosítványokat gyakorolja.
- [27] Az intézményvédelem – ezen belül a Kormányt a népszavazási kampányban megillető jogok terjedelme – az alkotmányos feladatok teljesíthetőségéhez igazodik. A Kormány által kezdeményezett népszavazás az Alaptörvényben rögzített kormányzati feladatok garantálását szolgálja, a népszavazási kampányban gyakorolt kormányzati jogok terjedelmét pedig a kormányzati feladat súlya határozza meg.
- [28] A Ve. 2.§ (1) bekezdés c) pontja szerint „[a] választási eljárás szabályainak alkalmazása során érvényre kell juttatni a következő elveket: (...) esélyegyenlőség a jelöltek és a jelölő szervezetek között (...)”.
- [29] A Kúria álláspontja szerint a Ve. hivatkozott alapelvi szabálya kifejezetten az országgyűlési választásokhoz kapcsolódik, a parlamenti demokrácia, a politikai pluralizmus alapjaként értelmezhető. A közhatalom létrehozásának folyamatában „[a]z azonos feltételeket tartalmazó jogi keret garantálja az állam semlegességét (...) a pártok országgyűlési mandátumáért folytatott küzdelmében (...)” [Kvk.IV.37.360/2014]. Az államnak – és az önkormányzatoknak – ebben a küzdelemben semlegesnek kell maradnia, amely akkor valósul meg, ha „(...) a jelölő szervezetek és a jelöltek számára azonosak azok az objektív, külső feltételek, amelyek

Kvk.II.37.890/2016/3.

mellett képesek választási üzeneteiket eljuttatni” a politizáló polgárok számára [Kvk.IV.37.359/2014.].

- [30] A jelölő szervezetek és jelöltek esélyegyenlőségének több kúriai határozat is jelentőséget tulajdonított. Esetenként az alapelvi rendelkezés önmagában megalapozta a 2014-es országgyűlési választási kampányidőszakban jogsértés megállapítását és az annak megfelelő jogkövetkezmények levonását (Kvk.IV.37.360/2014., Kvk.IV.37.359/2014., Kvk.I.37.364/2014., Kvk.II.37.397/2014., Kvk.V.37.490/2014., Kvk.II.37.907/2014., Kvk.I.38.024/2014., Kvk.II.38.037/2014., stb.). Mindezen döntések azonban nem automatikusan alkalmazhatók a jelen ügyben.
- [31] Lényeges, hogy a Ve. elsősorban a választójog gyakorlásával összefüggésben tartalmaz alapelvi szabályozást, a népszavazáshoz való politikai alapjog tartalmát az Alaptörvény és elsődlegesen az Nsztv. szabályozza. A népszavazási eljárásban a Ve. másodlagos, szubszidiárius jellegű. A Ve. 2.§-ában meghatározott alapelveket a népszavazási eljárásban a népszavazási eljárás céljához, résztvevőihez, sajátosságaihoz igazítva lehet csak értelmezni, érvényesíteni. Semmiképp sem lehet e szabályok értelmezését egy rendkívül speciális helyzet, a Kormány által kezdeményezett népszavazás szemszögéből elvégezni. A Ve. 2.§-ában meghatározott alapelvek a népszavazási eljárásban akkor alkalmazhatók közvetlenül, ha azok nem igénylik – speciális, az adott népszavazási eljárásra vonatkozó – más jogi szabályozás közbejöttét.
- [32] A népszavazási eljárás célja, hogy a hitelesített – a jelen esetben a Kormány által feltett – kérdésre adott érvényes döntéssel a nép közvetlenül fejezze ki akaratát, és az Országgyűlést meghatározott törvény megalkotására bírja. Ez a cél nem azonosítható a képviseleti demokráciában a közhatalom létrehozatala céljából folyó választási eljárással. A népszavazási eljárásban jelölő szervek, jelöltek nincsenek, a szervezők – így a Kormány – az általuk kezdeményezett népszavazási eljárásban nincsenek semlegességre szorítva.
- [33] A Kormány az Alaptörvényben kapott felhatalmazását gyakorolja akkor, amikor az általa megfogalmazott kérdésben a nép döntését kéri [Alaptörvény 8. cikk (1) bekezdés második mondata]. Jogosítványa – épp a bíróság által is elismert aktív szerepéből eredően – ebben az esetben kiterjed a tájékoztatás mellett arra is, hogy a közvetlen demokrácia kiteljesülése, a döntés legitimitása érdekében a választópolgári részvételre biztasson és a választói akaratot befolyásolja. E kormányzati szerep korlátait, kereteit törvénynek kell meghatároznia, az alkotmányos felhatalmazás korlátait normatív alap nélkül jogértelmezés, jogalkalmazói döntés nem szabhatja meg. A népszavazási kampány finanszírozásának kereteit és korlátait tételes jogi szabályozás azonban nem határozza meg.
- [34] A kérelmező a felülvizsgálni kért határozat Ve.2. (1) bekezdés c) pontjába ütköző jellegét a Kftv. 7.§-ára tekintettel – analógia útján – kérte megállapítani. A Kúria ebben a kérdésben is a fentiekhez hasonló következtetésre jutott. A Kúria rögzíti: a népszavazási eljárásban a szubszidiáriusan alkalmazandó Ve.-vel szemben, az Nsztv. egyáltalán nem vonja a népszavazási eljárás szabályozási – jogalkalmazási – körébe a Kftv.-t. A népszavazáshoz való alapjog gyakorlása – és korlátozása – körében a kampányra fordítható összecszerűség megállapításának, a Kormány alaptörvényi felhatalmazáson alapuló jogosultságainak – és kötelezettségeinek – törvényi tisztázása nélkül, bírói döntéssel törvénysértést megállapítani és ahhoz szankciót rendelni nem lehet. Tehát a kérelmező által felvetett probléma megalapozott elbírálására tételes jogi szabályozás nem áll a bíróság rendelkezésére.
- [35] Megjegyzi a Kúria, hogy az Alaptörvény szigorú rendelkezéseket fogalmaz meg az államháztartás egyensúlyának védelme érdekében, kifejezetten a Kormány számára „(...) a közpénzek eredményes kezelésével és az átláthatóság biztosításával” kapcsolatosan [37. cikk (1) bekezdése]. Ezért súlya és jelentősége van annak, hogy a népszavazási eljárásban, a

Kvk.II.37.890/2016/3.

kampányidőszakban a résztvevők, így a Kormány is milyen forrást, hogyan, milyen kontroll és összecszerűség mellett használ(hat) fel.

- [36] A Kúria álláspontja szerint a népszavazási eljárásban is követelmény az eljárás tisztaságának megóvása, a rendeltetésszerű, jóhiszemű joggyakorlás, a népszavazási eljárásban résztvevők esélyegyenlősége, mégis ezen alapelveknek a népszavazási eljárásban történő rendezése törvényalkotói feladat, amelyet a bírói jogértelmezés nem vehet át, nem pótolhat. A normatív alapok nélkül meghozott bírói döntés önkényes bíraskodásra vezethet.
- [37] Fentiekén túlmenően a Kúria megállapította, hogy a jelen ügyben a döntés ténybeli alapja is hiányzik. A jelen eljárásban is alkalmazandó Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) [Nsztv 1.§ (1) bekezdése, Ve. 228.§ (2) bekezdése] 206.§ (1) bekezdése, melynek értelmében a bizonyítás terhe a kérelmezőn volt.
- [38] A Kúria a Ve. szabályaihoz a tényállás megállapítása és a bizonyítás lehetőségei tekintetében egyértelmű és töretlen, az Alkotmánybíróság által alkotmányossági oldalról támogatott gyakorlatot alakított ki. Eszerint a Ve. által a bírósági jogorvoslatra előírt rövid határidők kizárják annak a lehetőségét, hogy a Kúria bizonyítás felvételébe bocsátkozzon, ezért a Kúria a felülvizsgálati kérelemmel együtt elé tárt bizonyítékok, dokumentumok alapján hozza meg döntését (Kvk.IV.37.316/2014., Kvk.I.38.024/2014.).
- [39] E jogértelmezést az Nsztv. 79.§ (1) bekezdése is alátámasztja, mely a kúriai eljárás pertartamát 5 munkanapban limitálta, amely ezért – a Ve. rendelkezéseire hasonlóan – kizárja annak lehetőségét, hogy a Kúria ebben a jogorvoslati eljárásban bizonyítást vegyen fel és annak eredménye alapján állapítsa meg határozati döntésének ténybeli alapját.
- [40] A jelen esetben a kérelmező nagyrészt a sajtóból származó információkra és következtetéseire alapozta a kormányzati kampánykiadvány és tágabb értelemben a kampány költségének összecszerűségét. Ahogy egyebekben a népszavazási eljárásban résztvevő, a Kormánytól eltérő álláspontot népszerűsítő politikai csoportok által felhasználható forrás összecszerűségét sem támasztotta alá bizonyítékokkal. A kérelmező a Kormánytól eltérő álláspontot elfoglaló szervezetek által a kampányra költött pénzek forrása és összege kapcsán is csupán állításokat fogalmazott meg, konkrét bizonyítékok nélkül.
- [41] A népszavazási eljárás jelen fázisában, a kampányidőszakban az egyes résztvevők által alkalmazott kampányeszközök tekintetében ugyanakkor „köztudomásúként” elfogadható tények [Pp. 163.§ (3) bekezdés], amelyekre bírósági döntés alapozható lenne, nincsenek.
- [42] Mindezek alapján a Kúria nem látott lehetőséget annak megállapítására, hogy az NVB határozata a Ve. 2.§ (1) bekezdés c) és e) pontjaiba ütközött, valamint megsértette az Alaptörvény IX. cikk (3) bekezdését. A kérelmező érdemi indokolásának hiányában a Kúria nem látta megalapozottnak az Alaptörvény 8. cikk (1) bekezdésének, az Nsztv. 5.§-ának, illetve a Ve. Általános rész VIII. Fejezetében foglaltak megsértését sem.
- [43] A kifejtett indokokra tekintettel a Kúria az NVB határozatának megváltoztatására sem jogi, sem pedig ténybeli alapot nem látott, ezért azt a Ve. 231.§ (5) bekezdés a) pontja alapján helybenhagyta.

A döntés elvi tartalma

- [44] *Az Alaptörvény értelmében alapjogot, illetve a Kormány Alaptörvényben kapott felhatalmazását normatív megalapozottság hiányában bírói döntéssel nem lehet korlátozni.*

Alkalmazott jogszabályok:

Kvk.II.37.890/2016/3.

[45] 2013. évi XXXVI. törvény 208.§, 231.§ (5) bekezdés a) pont, 2013. évi CCXXXVIII. törvény 79.§, 2013. évi LXXXVII. törvény 7.§, 1952. évi III. törvény 163.§ (3) bekezdés, 206.§ (1) bekezdés.

Záró rész:

[46] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Ve. 229.§ (2) bekezdése értelmében nemperes eljárásban bírálta el.

[47] A Kúria az eljárási illetéket az illetékekről szóló többször módosított 1990. évi XCIII. törvény 43.§ (7) bekezdése alapján állapította meg, melynek viselésére a 6/1986.(VI. 26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdés alapján a kérelmező köteles.

[48] A jogorvoslatot a Ve. 232.§ (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2016. szeptember 30.

Dr. Tóth Kincső s.k. a tanács elnöke, Dr. Rothermel Erika s.k. előadó bíró, Dr. Kalas Tibor s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő